

jornada internacional de l'Observatori Europeu de Memòries

retorçar el passat

Qüestionant el revisionisme històric

23 d'octubre del 2025

Universitat de Barcelona
Facultat de Geografia i Història
Sala Jane Addams (4a planta)

Introducció

En un context marcat per l'auge d'actituds negacionistes i la manipulació del passat, la jornada internacional "Retorçar el passat: qüestionant el revisionisme històric" proposa un espai de reflexió crítica sobre els reptes actuals per a la memòria democràtica. Organitzada en el marc del projecte europeu Power of Personal Stories Confronting Oblivion, la jornada reunirà especialistes de diversos àmbits per analitzar com es construeixen, es difonen i es combaten les narratives distorsionades sobre el passat recent. Al llarg del dia s'abordaran qüestions com les relacions entre el franquisme i l'Holocaust, els debats historiogràfics entorn de la Guerra Civil i la dictadura, i el paper de les xarxes socials en la transmissió del coneixement històric. La trobada busca no sols visibilitzar els riscos del revisionisme pseudohistòric, sinó també fomentar estratègies de resistència des de la recerca acadèmica, l'educació crítica i la divulgació rigorosa. Adreçada a investigadores, docents, estudiants i professionals de l'àmbit de la memòria, la jornada aspira a generar un diàleg plural i compromès davant els intents de desvirtuar el passat i banalitzar-ne les conseqüències.

Organització: Observatori Europeu de Memòries (EUROM) de la Fundació Solidaritat UB i el Comissionat *España en Libertad. 50 Años*, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona. En el marc del projecte *Power of Personal Stories Confronting Oblivion*, co-finançat pel programa CERV.

Més informació a
europeanmemories.net

organització

col·laboració

Programa

11:30 | **Registre de participants**

12:00 | **Inauguració de les jornades**

12:30 | Taula 1: **El franquisme davant l'Holocaust**

- **Santiago López Rodríguez** (Uppsala Universitet – UU)
80 anys després... El franquisme davant l'Holocaust des de la recerca històrica

- **César Rina Simón** (UNED)
Normalització i usos de l'antisemitisme durant la II República i el franquisme

Presenta i modera: **Marta Simó** (UAB)

14:00 | **Pausa per dinar**

16:00 | **Ponència**

- **Xosé M. Núñez Seixas** (USC)
Usos i abusos del revisionisme historiogràfic: el franquisme en visió comparada.

Presenta i modera: **Queralt Solé** (UB)

17:00 | **Pausa cafè**

17:30 | Taula 2: **Nous canals de transmissió de coneixement: amenaces i oportunitats**

- **Josefa Mesa** (@josefinetable)
Franco mai va piular i ara és Trending Topic: memòria històrica, extrema dreta i xarxes socials

- **Mikel Herrán** (@putomikel)
Nostàlgies i llegendes cada cop més roses: nous populismes nacionalcatalòtics

Presenta i modera: **Laia Gallego** (UB)

19:00 | Presentació del llibre **FRANCOFACTS. Desmuntant les fake news sobre el franquisme (2025, Ediciones Pasado y Presente)**

Amb l'autor, **Fernando Hernández Sánchez** (UAM)

Presenta i modera: **Paola LoCascio** (UB)

Imatge de portada: L'estàtua equestre de Franco als magatzems del Museu d'Història de Barcelona després de l'exposició "Franco, Victòria, República. Impunitat i espai urbà" (El Born CCM, 2016). Fotografia de Julia Schulz-Dornburg

Enquesta

ec.europa.eu/eusurvey/runner/CERV_2021-2027

Aquesta activitat està cofinançada per la Comissió Europea i per a la seva avaluació us demanem la vostra col·laboració omplint aquesta enquesta. Durarà uns 5 minuts i necessitareu la informació que s'indica a continuació. Moltes gràcies!

- Referència del projecte: 101194553
- Tipus d'activitat: Formació
- Títol: EUROM Networking
- Data de l'esdeveniment: 23 d'octubre
- Presencial
- Universitat de Barcelona

organització

col·laboració

